

סעו
הרז
ישו
היו
גית
הוד
גיינ

תמה, שמלאכתם מלחמה, אך לא בעד ארצם
הם נלחמים ולא למען מולדתם הם שופכים
את דמם. גם הם לא נלחמו למען בתי עין
כרם כפי שנלחמו גבורי גוש עציון וכפי
שנלחמו תושבי הישוב הישן הירושלמי.
ומשום כך אין ספק בתוצאות הסופיות
של המלחמה.

מכתבים למע

על
עצו
שר
לו
הא
חוו
הן
והן
היו
מיו
שמ
ביע
לת
פיל
הדו
בו
הר
טע
ומו
רוו
סו
את
בה
הנו
היו
צב
בח
שי
וא
הי
לע

הרשמת המכוניות בחיפה
„הרשמת“ המכוניות בחיפה התחילה
כך שודר צו בתחנת השידור של צבא
ההגנה בחיפה לכל בעלי מכוניות פר-
טיות לבוא ולרשום את מכוניותיהם ב-
מחנה ס"ט לוקאס, בירכתי הכרמל המער-
בי. קרה גם זה, ששוטרים צבאיים עצ-
רו מכוניות ברחוב ואמרו לבעליהם, לני-
סוע מיד למחנה הנ"ל, „כדי להירשם“.
„אמרו לי לנסוע ועשיתי כמו זאקה וני-
סעתי“ — אמר אחד, שציית לפקודה. כש-
האנשים באו למקום במכוניותיהם, נאמר
להם, שהצבא מפקיע את המכוניות. הוגש
להם גליון, מודפס בסטאנסיל, ובו כתוב
בערך: בתוקף הסמכות שניתנה לי אני
מפקיע את המכונית (סוג ומספר זכריים),
המכונית תוחזר אחרי השירות בצירוף
תשלום בעבור השימוש; על התפקעה אפי-
שר לערער תוך 24 שעות. הגליון חתום
בידי „קצין ההפקעות“. גליון זה הוא כל
מה שבעלי המכוניות קיבלו. לא ניתן
להם כל אישור או קבלה — להוכחה,
שצו ההפקעה הנ"ל הוצא לפועל. במקרה
אחד נרשם בדיוק היום והשעה, שבעל
המכונית בא למחנה. בדרך כלל נאלצו
בעלי המכוניות לעזוב אותן מיד וללכת
ברגל לכל אשר ירצו, לעלות על הריהוק
מל בשמש הלנהטת. כך אירע בין השאר
לאשה בעלת מכונית עם שני ילדים. לכל
הפחות במקרה אחד הורשה לבעל המכו-
נית, לחזור במכונית ולהביא אותה אחר-
כך — וניתנה לו ארכה.

באופן זה הופקעו מאות מכוניות ב-
חיפה. עד כמה שנודע — רק בחיפה.
בין הנפגעים, הזקוקים למכוניותיהם לצד-
כי מפעלים ולפרנסה, כגון סוכנים, העו-
רים את כל העסקים שלהם בעזרת מכו-
ניותיהם. בין הנפגעים גם אנשי „גל-
גלי“ — אנשים, שנסעו במסירות רבה
בשירות המאמץ המלחמתי, לעתים קרובות
בסכנת נפש, בשורות ההגנה, בשעת הי-
קרבות בחיפה וסביבותיה.
סבורים, שהשירות הנקרא „גלגלי“ יפוי-
רק בזמן הקרוב, והצבא ישתמש במכו-
ניות לצרכיו שלו, כדי לא להזות תלוי
בשירות עזר אזרחי זה.
מעשה ההפקעות הפליא את בעלי
המכוניות בחיפה. מעריכים את השווי של
המכוניות המופקעות בעשרות אלפי לא"י
לפחות. מכוניות בימינו אנו אינו דבר
שבמותרות. יש מפעלים רבים, שאינם יכו-
לים לפעול, בלי שבעליהם או אחד מעוב-
דיהם יזדקק למכונית. תנוק הנגרם למפ-

מלחמה או מאבק, כי הם יהיו הראשונים
להניף דגל כניעה. אולם הערבים ומדרי-
כיהם טעו טעות מרה.

בשעת חירום — שאני

אם האידאולוגיה של יהודי שכונות היי-
שוב הישן היתה הרסנית במדה לא מעטה,
הרי לא כן רוחם של יהודים אלו בעת מל-
חמה. הם לא הניפו דגל כניעה ולא יניסוהו.
הם נחלצו למלחמה, ובעברך בשכונות אלו
— ירחב הלב למראה יהודי מגודל זקן
ופיאות, לראשו כובע פלדה ובידיו —
רובה. תלמידי הישיבות, חובשי בתי המד-
רש, אלה עדיני הנפש ואניני הדעת, אלה
שכל מעיינם היה בלימודי קודש, קידשו
שם שמים ומולדת בעמידת הגבורה שלהם
במערכה על ירושלים. הם אינם רוצים במל-
חמה — אך אם יש מלחמה — הם נלחמים,
והם נלחמים כהלכה. ואם יש הכרח להלחם
בשבת, ואם יש חובה לעמוד על המשמר
בחג ובמועד — עומדים במערכה ומשיבים
מלחמה.

יהודי שכונות הישוב הישן — לא נטשו
את בתיהם, גם כשהתקרבה החזית עד סף
ביתם. רוב בתי האונגארים מנוקבים ככברה,
התיקרות הרוסות מפגזי מרגמות, והקירות
מטים ליפול מעצמת פגזי התותחים. החי-
לונות הסומים בשקי חול, והפרצות בקירות
נסתמו בלבנים ובאבנים. העבודה נעשתה
בשעת הקרבות ממש, אולם את הבתים לא
עזבו, את מלאכותיהם לא נטשו, ותלמוד
תורה לא פסק מבתי המדרשות. אגב שרי-
קות כדורים, תוך התפוצצות פגזי מרגמות
ותותחים — נשמעה נגינת חבושי בתי המד-
רש. מן הדירות שבקומות העליונות ירדו
למקלטים, אלו המרתפים הגרחבים, וחיו
בהם ימים ולילות. המהתפים הותקנו לדי-
רות ארעי, נשם הוחזקו הנשים והילדים. הי-
זקנים נשארו על משמרתם בבתי הכנסת
הרבים שבשכונה, והצעירים — יצאו לעבו-
דות ביצורים, אחזו בנשק ועמדו בשער.
חסידים, בחורי ישיבה חיוורים, עסקו בה-
צלת נפשות הבות מישראל.

וגם הנשים

וגדולה מזו גבורתן של נשי הישוב
הישן, אלו הנשים, שלא התערבו מעולם
בעולם שמחוץ לכתלי ביתן. נשים אלו,
שהיות העולם אינן נהירות להן די הצורך,
נהפכו בין לילה לנשים לוחמות, על קיומן.
הן עמדו במיבחן האש והדם. האמהות והי-
נשים הללו לא פעם סיכנו חייהן בהביאן
אוכל ל„בחורים שבחזית“, והחזית היתה
על יד מעונן, ובטוח יריות אקדח מעמדות
האויב. הן זחלו אל החפירות בלילות כש-
בידיהן ספלי קפה וכריכים. הן השגיחו על
תינוקותיהן — וטיפלו בפצועים ובחולים,
אמנם לא במומחיות ולא מתוך ידיעה אלא
מתוך אינסטינקט. אפשר, שאילו היו נשים
אלו מקבלות אימון בטיפול בחולים ובפצו-
עים היו מצליחות יותר, אך גם ללא האימון
המודארי עשו נפלאות ונצורות. לגבורתן
אין דוגמה במלחמות הרבות, שעברו על
ירושלים. וגדולה יותר היתה גבורתן הנפ-
שית, עמידתן עם בעליהן וילדיהן בחזית.

ק
ט
ים
ז
ה
ס
ים
ז
ות
כל
ט
ז
ר
ר
ה
ע
וי
ום.
יה
ז
ז
ק
ה
ים
כל
זה.
ז
ית
שם
ז
צ
ז
ות
את
ים
די
עה
דעה
דיון
עשי
מנו
ה
תש
בת
עתו
תב
יירה
מאי